

Põllumajanduskoda
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Ettevõtjate kogemuslood – Uus reaalsus põllumajandusturgudel
Teraviljakasvatus ja viljaäri – Põllumeeste ühistu KEVILLI nõukogu esimees, Crocus
OÜ juht Andres Oopkaup

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapirkondadesse

Uus reaalsus põllumajandusturgudel – teraviljakasvatus ja viljaäri

Maailm on (pöördumatult) muutunud!

- Rohepööre (*Fit for 55*)

- Täna teadaolevaid CO₂- ja energiavabasid tehnoloogiaid ei ole tutvustatud.
- Iga uus ostetud tehnika on tegelikult CO₂ emissioonidega seotud.
- Umbrohud ei kao kusagile: neid tõrjuda saab mehaaniliselt või keemiliselt. Mõlema meetodiga emiteeritakse kahjulike ühendeid.
- Väetise hind 4 kordne
- Ainult taimed suudavad fotosünteesi abil siduda õhust CO₂.

- Sõda Ukrainas

- 12% maailmaturul kaubaldavast viljast.
- Tänase teabe kohaselt pole mere transpordile alternatiivi.
- Ukrainlastel napib väetisi ja diislikütust. Maamiinid.

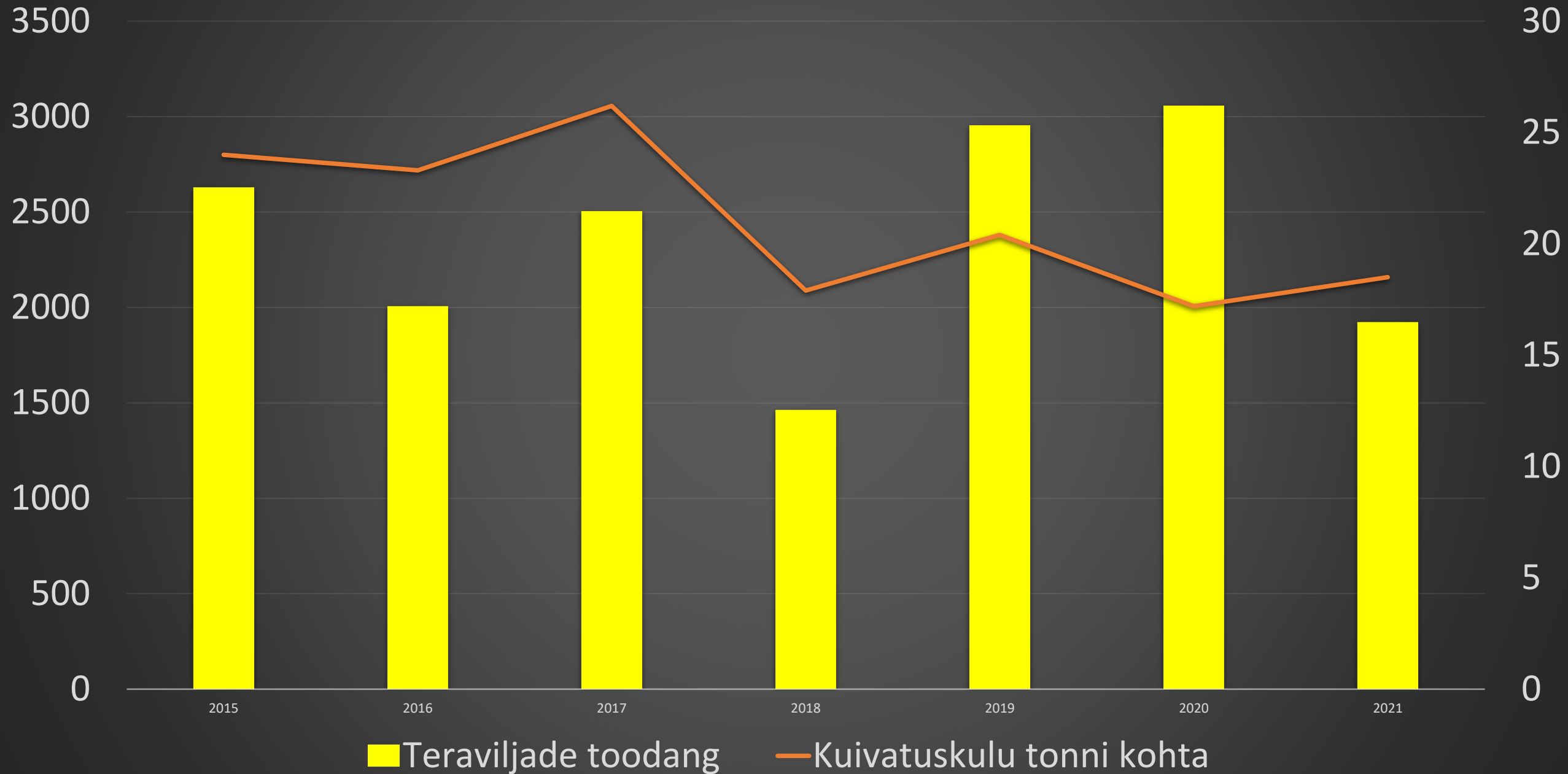
- Turgude reaktsioon

- Vilja on puudu ja seda pole tulemas.
- Hinnad kasvavad: 2-3 korda

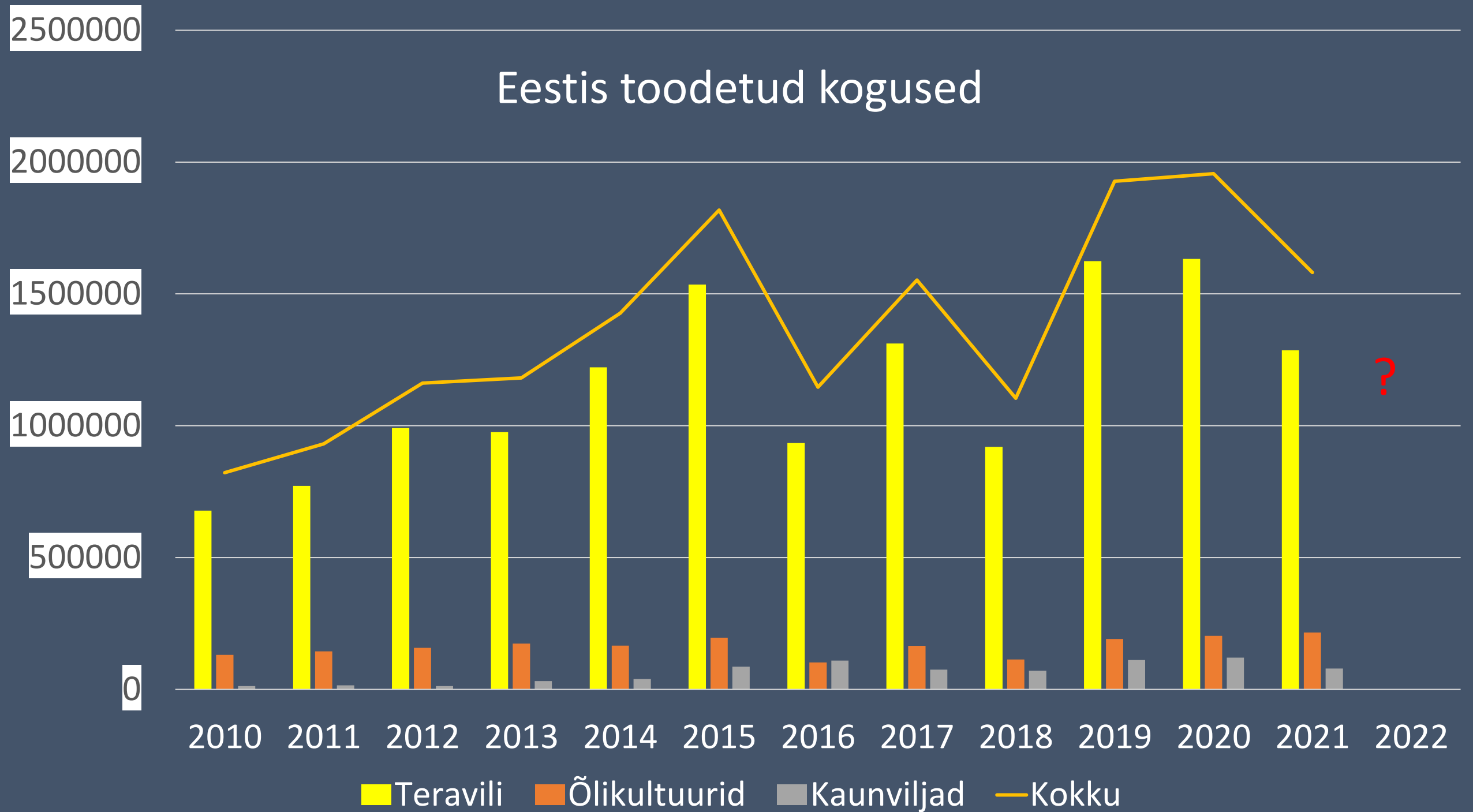
Tootja vaade

- Põllumehe “excel”
 - Sisendite hinnad
 - Väetis: 2021 veel 3 kordne tõus aga 2022 4 kordne
 - Kütused: hind on sõltumata aktsiiside langetusest 2 korda kallim kui eelmisel suvel. Maagaas 4 korda.
 - Masinad: hinnad kasvavad kuni 20% (metallid ja “kiibid”)
 - Põllumaa rent
 - Palgad
 - Toodangu müük
 - Hindade kasv – eelmise aastaga võrreldes ca 2 korda.
 - Volatiilsus ehk kõikumised on suured. Hektari kulud on kasvanud ca 500 eurot ha kohta. Tulud võivad kasvada 200 %, kui kõik õnnestub
- Riskid: aga kui “pea-aktsionär” ei ole valmis kasvatamist toetama!
tänase teabe kohaselt ei tohiks saak alla 4,5 tonni hektarilt kindlasti kukkuda, sest sealt edasi on suur miinus.

Teraviljade toodang tonnides ja kuivatuskulu EUR/t

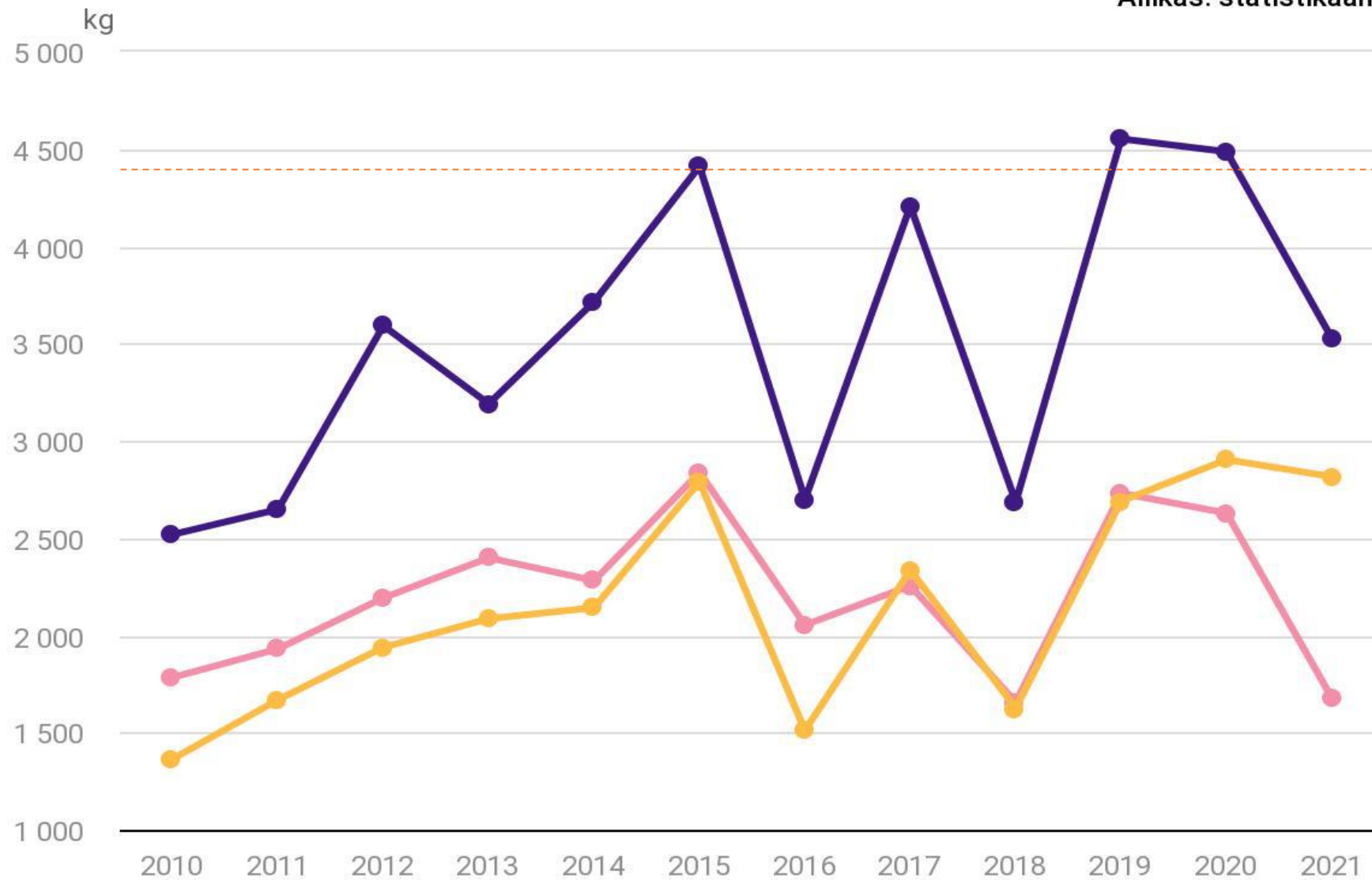

Eestis toodetud kogused

Saagikus koristuspinna kohta, aastatel 2010–2021

Allikas: statistikaamet

- Teravilja hektarisaak koristuspinna kohta
- Kaunvilja hektarisaak koristuspinna kohta
- Rapsi ja rüpsi hektarisaak koristuspinna kohta

Kokkuostja vaade

- Rallivad hinnad – suurenenud probleemid hindade fikseerimisel (päeva piires suured kõikumised)
- Kas ja kui palju tootjad oma saaki fikseerivad? *Tootja soov on kõrget hinda tabada, et varasemat madalat fikseeringut parandada.*
 - “Wash out” – kas 2022 on tootjad üldse võimelised tehtud FIX’e tagasi ostma
- Oluliselt kasvanud tootjate kulutused nõuavad rohkem raha ja kiiremini, kui varem (sisendid ja vilja kokkuost)
- Kui hästi me oskame planeerida? Eesti on isevarustav teraviljaga, kuid kui “Sheik” rahapakiga tuleb ja laeva osta tahab ...

Kokkuvõte

- Kõikidel turuosalistel on riskid oluliselt suurenenud!
- “Talupojamõistust” on vaja rohkem kui kunagi varem!
- Planeerimine ja täpsus annavad parema tulemuse!
- Tuleb teha pigem paremini, kui rohkem!
- Teravilja tarbijad saavad oma riske börsil hajutada.
- Kas peaks rohkem kindlustama hakkama?

Õnne peab ka olema!

Täna!

Andres Oopkaup
Crocus OÜ peremees
Kevili Nõukogu